

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 15/2008(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 30 Μαΐου 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Τίτου Κολώτα, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η οποία εξετάστηκε μετά από απόφαση της Αρχής ημερομ. 9/11/2011 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση της Παραγράφου Δ10(ιβ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η πιο πάνω Παράγραφος αναφέρει:

Δ.10(ιβ). Διαφημίσεις για προϊόντα που μπορεί να βλάψουν, να αναστατώσουν ή να φοβίσουν τα παιδιά μεταδίδονται μόνο σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (3) του άρθρου 34 του Νόμου.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. 30/1/2012, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας».

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού παρουσιάζεται πιο κάτω:

1. Στις **18/10/2007**, μεταξύ των ωρών **15:45 – 17:00**, ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση του αναψυκτικού **KEAN**, η οποία **μπορεί να αναστατώσει ή να φοβίσει τα παιδιά**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ10(ιβ)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, στη διαφήμιση του αναψυκτικού KEAN προβάλλεται πλάνο θεατών σε κινηματογραφική αίθουσα. Στη μεγάλη οθόνη προβάλλεται πλάνο νεαρής κοπέλας, η οποία χτενίζεται. Ξαφνικά εμφανίζεται από πίσω της άνδρας με έντονα μακιγιαρισμένο πρόσωπο και χαρακτηριστικά δράκουλα και ακούγεται έντονη κραυγή από τους θεατές, ενώ ο φακός εστιάζει σε μια παρέα 6 νεαρών που ανοίγουν αναψυκτικά KEAN. Κατόπιν προβάλλεται πλάνο, στο οποίο ο άνδρας πλησιάζει τη νεαρή γυναίκα από πίσω. Διακρίνονται στο στόμα του 2 άσπρα δόντια.

Ακούγονται τα γέλια της παρέας των 6 νεαρών, ενώ οι υπόλοιποι θεατές αποχωρούν από την κινηματογραφική αίθουσα τρέχοντας. Ο άνδρας φαίνεται να πλησιάζει τους 6 νεαρούς και να παίρνει από αυτούς ένα αναψυκτικό KEAN. Ακούγεται η έκφραση

«Κώδικας KEAN». Ο άνδρας πίνει το αναψυκτικό KEAN, κάθεται ανάμεσα στους 6 νεαρούς και γελούν όλοι μαζί.

Η διαφήμιση διαρκεί 34 δευτερόλεπτα.

Ο οργανισμός με επιστολή προς την Αρχή, ημερομ. 30/1/2012, του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου ζήτησε να επιθωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και να λάβει αντίγραφα ουσιωδών εγγράφων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. **2/2/2012** πληροφόρησε τον οργανισμό ότι έκανε δεκτό το αίτημα του για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και τον κάλεσε να εμφανιστεί στα γραφεία της στις 8/2/2012 και ώρα 12:00 για πραγματοποίηση της εν λόγω επιθεώρησης.

Στις 8/2/2012 έγινε στα γραφεία της Αρχής επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης από δικηγόρο του οργανισμού.

Ο οργανισμός με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου προς την Αρχή ημερομ. 9/2/2012 υπέβαλε γραπτώς εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και τις θέσεις του οργανισμού, οι οποίες επισυνάπτονται ως Παράρτημα Α'.

Η Αρχή με επιστολή του Διευθυντή της ημερ. 23/5/2012 ενημέρωσε τον οργανισμό ότι το περιεχόμενο της επιστολής του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού θα μελετηθεί από την Αρχή κατά την εκδίκαση της υπόθεσης και ότι τα σημεία τα οποία τίγονται θα απαντηθούν στο κείμενο της Απόφασης. Όσον αφορά στο θέμα του δικαιώματος ακρόασης, ο οργανισμός παραπέμφθηκε σε προηγούμενη επιστολή της Αρχής με ημερ.26/4/2012 και αρ. Φακ. 1.3.02(II).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της βιντεοταινίας με τη σχετική διαφήμιση κρίνουμε ότι:

Στις **18.10.2007**, μεταξύ των ωρών **15:45-17:00**, ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση του αναγκαστικού ΚΕΑΝ, η οποία μπορεί να αναστατώσει ή να φοβίσει τα παιδιά, κατά παράβαση της Παραγράφου **Δ10(ιβ)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού περί διαρρεύσαντος χρόνου, όπως διατυπώνεται στην επιστολή του Προέδρου του Δ.Σ. του οργανισμού προς την Αρχή, ημερομ.9/2/2012, η Αρχή υπενθυμίζει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (Ι) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιόν της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων του κοινού, το διαρρεύσαν διάστημα από τη διάπραξη της επίδικης παράβασης μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής είναι καθόλα εύλογο και το απαιτητώς αναγκαίο. Συνεπώς, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού περί διαρρεύσαντος χρόνου.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού, όπως διατυπώνεται στην επιστολή του Προέδρου του Δ.Σ. του οργανισμού προς την Αρχή, ημερομ.9/2/2012, «...η παρούσα διαδικασία, με την οποία η Αρχή απαγορεύει στο σταθμό να ακουσθεί σε πλήρη – ζωντανή

ακροαματική διαδικασία, να καλέσει μάρτυρες και να αντεξετάσει την ερευνώσα λειτουργό, παραβιάζει το δικαίωμα ακρόασης του σταθμού και τις αρχές της δίκαιης δίκης ...», η Αρχή αναφέρει τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου. Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικουμένου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού.

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(I)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο.». Επίσης, ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) στο άρθρο 7 προνοεί: « (7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της.». Επιπρόσθετα, ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει: «(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Η Αρχή παραπέμπει σε επιστολή της προς τον οργανισμό ημερομ. 26.4.2012, η οποία αναφέρει: «Έχουμε εξετάσει με κάθε σοβαρότητα τις θέσεις σας, όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή. Σε συνεννόηση ωστόσο και με τους Νομικούς μας Σύμβουλους και αφού εξετάσαμε διεξοδικώς το ζήτημα, θεωρούμε ότι το ορθό είναι όπως η Αρχή

Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επιμένει στη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων που καθιέρωσε με σχετική της απόφαση και για την οποία έχετε ενημερωθεί.

Η εν λόγω διαδικασία, κατά την άποψη της Αρχής, λαμβάνει ορθά, σφαιρικά και εξισορροπημένα υπόψη όλα τα αναγκαία και ουσιώδη δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου, τόσο της διασφάλισης σε απολύτως ικανοποιητικά πλαίσια και βαθμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων οργανισμών, όσο και την υποχρέωση της Αρχής, στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, όπως λαμβάνονται έγκαιρα, επίκαιρα και, άνευ καθυστέρησης οι όποιες αποφάσεις.».

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει ενδεικτικά τον οργανισμό στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134**, ημερομηνίας **24/2/2004**, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ.**21/7/2011** επί των αιτήσεων **32181/04** και **35122/05**, καθώς επίσης στην Αναθεωρητική Έφεση **57/2006**, Νικόλας Τζιωνής v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας **23/12/2009**, στην Προσφυγή **43/98**, **1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD V. Κυπριακής Δημοκρατίας**, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας **29/7/1999**, και στην Προσφυγή **170/91 Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων**, ημερομηνίας **14/2/1992**.

Υπό το φως των πιο πάνω η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Επιπλέον, στην επιστολή του δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. **9/2/2012** αναφέρεται ότι υιοθετεί το περιεχόμενο των παραστάσεων που είχαν υποβληθεί εκ μέρους του με επιστολές ημερομ. **6/2/2008**, **25/2/2008** (η πραγματική ημερομηνία αποστολής της επιστολής είναι **25/2/2010**, εκ παραδρομής προφανώς καταγράφεται η ημερομ.**25/2/2008**) και **27/5/2010** (Παραρτήματα Β', Γ', Δ' αντίστοιχα) που αφορούν στην ουσία της υπόθεσης. Σε σχέση με το προαναφερθέν σημείο, η Αρχή παρατηρεί τα ακόλουθα:

Αναφορικά με το επιχείρημα του οργανισμού, όπως εκφράζεται σε επιστολή του Διευθυντή Πωλήσεων του προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ του ANTENNA, ημερ.1/2/2008, και που επισυνάπτεται σε επιστολή του Προέδρου του Δ.Σ του ANTENNA, ημερ.6/2/2008 προς την Αρχή, ότι η συγκεκριμένη διαφήμιση δεν προβλήθηκε στην παιδική ζώνη, η Αρχή δεν τον κάνει δεκτό. Η Αρχή επισημαίνει ότι η διαφήμιση μεταδόθηκε μεταξύ 15.45 – 17.00, ώρες που συμπεριλαμβάνονται στην οικογενειακή ζώνη και που είναι πολύ πιθανόν το τηλεοπτικό κοινό να αποτελείται και από παιδιά.

Η Αρχή επισημαίνει ότι οποιοδήποτε τηλεοπτικό προϊόν, συμπεριλαμβανομένων των διαφημιστικών μηνυμάτων, πρέπει να ετοιμάζεται με αίσθημα ευθύνης και σεβασμού προς το τηλεοπτικό κοινό. Οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε ό,τι αφορά στα τηλεοπτικά προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά και προβάλλονται σε ώρες που το τηλεοπτικό κοινό αποτελείται και από παιδιά. Η Αρχή επισημαίνει ότι ενήλικες και παιδιά δεν εκλαμβάνουν το τηλεοπτικό προϊόν – συμπεριλαμβανομένων και των διαφημιστικών μηνυμάτων – με τον ίδιο τρόπο και προσθέτει ότι δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε γενίκευση ότι το χιουμοριστικό στοιχείο του διαφημιστικού μηνύματος είναι εύκολα αντιληπτό από το μέσο τηλεθεατή. Ως εκ τούτου το τι είναι διασκεδαστικό και χιουμοριστικό για τους ενήλικες, είναι πιθανόν να είναι τρομακτικό για τα παιδιά.

Η Αρχή υπογραμμίζει επίσης ότι οτιδήποτε προβάλλεται από τους τηλεοπτικούς δέκτες, είτε τηλεοπτικό πρόγραμμα μεγάλης διάρκειας, είτε διαφήμιση που εκ των πραγμάτων είναι σύντομη και έχει διάρκεια δευτερολέπτων, και ειδικότερα όταν προβάλλεται εντός οικογενειακής ζώνης πρέπει να είναι κατάλληλο για όλο το κοινό και να μην υπάρχει πιθανότητα πρόκλησης βλάβης ή αναστάτωσης στα παιδιά.

Επισημαίνεται ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και ότι η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική τους ανάπτυξη δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν όσα λαμβάνουν από τα Μέσα.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά. Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα, περιλαμβανομένων και των διαφημιστικών μηνυμάτων, μη κατάλληλα για παρακολούθηση, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται σε ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι και οι οργανισμοί οφείλουν να σέβονται αυτούς τους περιορισμούς.

Η Αρχή θεωρεί ότι στην επιστολή του δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 9/2/2012, η αναφορά σε επιστολή ημερομηνίας 25/2/2008 γίνεται εκ παραδρομής, καθώς κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία δεν εστάλη οποιαδήποτε επιστολή στην Αρχή, είτε από τον τηλεοπτικό οργανισμό, είτε από το δικηγόρο του. Η Αρχή θεωρεί ότι η προαναφερθείσα ημερομηνία αφορά στην επιστολή του δικηγόρου του οργανισμού προς την Αρχή, ημερομ. 25/2/2010.

Όσον αφορά στη θέση του οργανισμού, όπως καταγράφεται στην επιστολή του ημερ. 25/2/2010, ότι η διαδικασία που έχει ακολουθηθεί είναι παράνομη, η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι στο άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, αναφέρεται: « η Αρχή μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητες της στο διευθυντή ή σε επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από μέλη της Αρχής και στις οποίες μπορεί να συμμετέχει και ο διευθυντής ή και άλλοι λειτουργοί της Αρχής. Η πιο πάνω μεταβίβαση αρμοδιοτήτων μπορεί να ανακαλείται από την Αρχή οποτεδήποτε αυτή το κρίνει σκόπιμο». Ο οργανισμός παραγνωρίζει το γεγονός (παρά το γεγονός ότι είναι γνωστό στον οργανισμό από προηγούμενες αποφάσεις της Αρχής σε σχέση με τον οργανισμό) ότι υπήρξε εκχώρηση εξουσίας της Αρχής προς το Διευθυντή με απόφασή της ημερομηνίας 14.3.2007, να ορίζει εκάστοτε Λειτουργό της Αρχής για διερεύνηση παραπόνου ή παράβασης.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού, όπως εκφράστηκε στην παράγραφο 2 της επιστολής 25/2/2010 ότι η Αρχή τελεί υπό καθεστώς πλάνης περί το Νόμο και τα πράγματα και ότι η απαγόρευση της Παραγράφου Δ10(ιβ) του Παραρτήματος ΙΧ της Κ.Δ.Π 10/2000 αφορά στο προϊόν καθ' αυτό και όχι στη διαφήμισή του, η Αρχή τον απορρίπτει και σημειώνει ότι κατά γενικό κανόνα ο νόμος ερμηνεύεται με βάση τη γραμματική ερμηνεία, δηλαδή τη φυσική και συνήθη έννοια των λέξεων που περιέχονται σε αυτόν λαμβανομένων υπόψη του αντικειμένου και του σκοπού του νόμου. Στην προσφυγή **Δημοκρατία v. Ματθαίου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452** λέχθηκαν τα εξής στις σελίδες 2473-2474:

«Όπου το λεκτικό είναι σαφές, το Δικαστήριο ερμηνεύει το νόμο με βάση τη φυσική και συνήθη έννοια των λεξικών. Όπου υπάρχει ασάφεια, ολόκληρο το σχετικό μέρος του νόμου ή ολόκληρος ο νόμος εξετάζονται. Λαμβάνονται υπόψη η κατάσταση της νομοθεσίας το χρόνο θέσπισης του νόμου και η ανάγκη ή το κακό που σκόπευε να ικανοποιήσει ή να θεραπεύσει. Η χρήση λέξεων δεν είναι επιτρεπτή στις περιπτώσεις που το Δικαστήριο ερμηνεύει νομοθετική διάταξη με αναφορά στο κακό ή την ανάγκη που ο νομοθέτης επιδίωξε να θεραπεύσει. Παρόλον ότι οι λέξεις σε ένα νομοθέτημα γενικά ερμηνεύονται με βάση τη συνήθη σημασία τους, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το αντικείμενο και ο σκοπός του νόμου, οπότε και οι λέξεις ερμηνεύονται με βάση τα συμφραζόμενα, παρά με την αυστηρή ετυμολογική ή συνήθη σημασία τους. (βλ. Halsbury's Laws of England, 4^η Έκδοση, τόμος 44, παράγραφοι 863-873).»

Η Αρχή υπογραμμίζει ότι στον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και στους δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 10/2000, ο Νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα και διαφημίσεις έθεσε περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο και τη φύση των προγραμμάτων και διαφημίσεων. Στο άρθρο 29, για παράδειγμα, γίνεται πρόνοια γενικά για τα προγράμματα και στο άρθρο 33(7), πιο συγκεκριμένα, για τις διαφημίσεις. Το άρθρο 51 παρέχει εξουσία έκδοσης Κανονισμών, οι οποίοι μπορούν να ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, το πιο κάτω: *«Κώδικα που να διέπει με λεπτομέρεια τα των διαφημίσεων, ο οποίος ετοιμάζεται από την Αρχή έπειτα από διαβουλεύσεις με το Σύνδεσμο Διαφημιστών»*. Η Αρχή επισημαίνει

ότι το Παράρτημα ΙΧ, που επισυνάπτεται στους Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 10/2000 και αποτελεί μέρος τους, περιέχει τέτοιο Κώδικα που διέπει με λεπτομέρεια τα των διαφημίσεων, μεταξύ των οποίων και την παράγραφο Δ10(ιβ), κάτω από τον τίτλο Προστασία των Παιδιών.

Έχοντας υπόψη το αντικείμενο και τον σκοπό του Νόμου, η Αρχή σημειώνει ότι οι δυσμενείς επιδράσεις που αναφέρονται στην προαναφερθείσα Παράγραφο, δηλαδή η πιθανή πρόκληση βλάβης, φόβου ή αναστάτωσης στα παιδιά αναφέρονται στις διαφημίσεις, η ρύθμιση των οποίων σκοπεύεται με την εν λόγω Παράγραφο και όχι στο προϊόν το ίδιο. Η Αρχή επισημαίνει ότι η αναφορική αντωνυμία «που» του λεκτικού της εν λόγω Παραγράφου αναφέρεται στη διαφήμιση ως την αιτία δυσμενούς επίδρασης για τα παιδιά και όχι στα προϊόντα.

Η Αρχή υπενθυμίζει ότι στην Προσφυγή Αρ. 1629/2005 Πληροφορική και Πολιτιστική Εταιρεία «ΛΟΓΟΣ» ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ημερ. 16/2/2007, όπου ηγέρθηκε παρόμοιο θέμα, κρίθηκε ότι οι δυσμενείς επιδράσεις αναφέρονται στις διαφημίσεις και όχι στα προϊόντα. Παραθέτουμε σχετικό απόσπασμα από την προαναφερθείσα απόφαση (σελ.8): *«Η θέση των αιτητών περί εσφαλμένης ερμηνείας του Νόμου και των Κανονισμών αφορά βασικά στη διατύπωση της παραγράφου Δ.10(ιβ), συγκεκριμένα στην αναφορική αντωνυμία «που». Η Αρχή θεώρησε το «που» να αναφέρεται στη διαφήμιση ως την αιτία δυσμενούς για τα παιδιά επίδρασης, όχι στο διαφημισθέν προϊόν, ενώ οι αιτητές εισηγούνται ότι προκύπτει ασάφεια, αφού μπορεί εξίσου να αναφέρεται στα προϊόντα σε σχέση με τα οποία δεν υπάρχει στην προκείμενη περίπτωση πρόβλημα. Κατά την άποψή μου, οι εν λόγω δυσμενείς επιδράσεις αναφέρονται στις διαφημίσεις, η ρύθμιση των οποίων σκοπεύεται με την εν λόγω παράγραφο και όχι στα προϊόντα για τα οποία άλλωστε χρειάζεται ένας άλλου είδους μηχανισμός και αξιολόγηση σε άλλη βάση για να διαπιστώσει κανείς αν μπορεί να βλάψουν».*

Με βάση τα πιο πάνω η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του σταθμού.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό 3 της επιστολής του οργανισμού ημερ. 25/2/2010 περί διαρρεύσαντος χρόνου, αυτός έχει απαντηθεί στη σελίδα 4 της παρούσας απόφασης.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό 4 του οργανισμού (επιστολή ημερ. 25/2/2010) ότι δεν διενεργήθηκε δέουσα και επαρκής έρευνα στο κοινωνικό περιβάλλον, στο οποίο προβλήθηκε το εν λόγω διαφημιστικό μήνυμα και στην παραπομπή του στην προσφυγή αρ. 1310/2007, η Αρχή σημειώνει τα ακόλουθα:

Αναφορικά με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 1310/07, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 14/5/2009, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό και στις σχετικές επί του ίδιου θέματος αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 2295/06, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 20.10.2009, στην Προσφυγή 1625/06 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 20.10.2009, ως επίσης στην Προσφυγή 170/2007 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 24.11.2009. Παραθέτουμε σχετικά αποσπάσματα για την ερμηνεία των «αόριστων – αξιολογικών» εννοιών και της διεξαγωγής δέουσας έρευνας από την Προσφυγή 2295/06:

*«Το Δικαστήριο, με όλο το σεβασμό, δεν βρίσκει τον εαυτό του σύμφωνο με τα όσα λέχθηκαν από τον Χατζηχαμπή, Δ., στην προαναφερθείσα υπόθεση αρ. 1310/07. Δεν είναι ανάγκη να υπάρχουν ορισμοί μέσα στη νομοθεσία των προαναφερθεισών λέξεων και φράσεων, οι οποίοι ορισμοί με τη σειρά τους ενδεχόμενα να είχαν επίσης ανάγκη περαιτέρω διευκρίνισης». «Το Δικαστήριο επενεργεί στην ουσία, κατ' αναλογία με τις υποθέσεις δυσφήμισης, όπου κρίνεται από το ίδιο κατά πόσο ένα δημοσίευμα είναι ή όχι δυσφημιστικό, ως κριτής του περιεχομένου ενός δημοσιεύματος ή μιας εκπομπής, χωρίς να χρειάζεται βέβαια την εξειδικευμένη μαρτυρία του ενός ή του άλλου εμπειρογνώμονα ή και του ίδιου του ενάγοντα ή παραπονούμενου για να το βοηθήσουν στην εξαγωγή του δικού του συμπεράσματος. Ενεργεί κατά τρόπο που αντανακλά το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη, ως προς το τι συνιστά σεβασμό της προσωπικότητας, τιμή, υπόληψη, ιδιωτικό βίο, ορθή και αξιοπρεπή συμπεριφορά». Επίσης, το Δικαστήριο αναφέρθηκε ειδικά και για την προσκόμιση μαρτυρίας: «Ο σχετικός Καν. 42(6)(γ)(i) παρέχει εξουσία στους καθ' ων προς τούτο, που είναι βεβαίως δυννητική και όχι υποχρεωτική...» (*η υπογράμμιση δική μας).*

Περαιτέρω, αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού περί έλλειψης δέουσας και επαρκούς έρευνα, η Αρχή σημειώνει τα πιο κάτω:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε προβαίνει σε δέουσα έρευνα και έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία τα οποία και λαμβάνει υπόψη.

Η ερευνώσα λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού, όπως προβλήθηκε στις 18/10/2007, μεταξύ των ωρών 15:45 – 17:00. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 5/11/2007, το οποίο η λειτουργός υιοθέτησε με σημείωμά της ημερομηνίας 25/10/2011, είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθηση της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 15/2008(1) ημερομ. 5/11/2007, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, δηλαδή, η ημερομηνία και η ώρα της παράβασης, η φύση της παράβασης, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με την πιθανή παράβαση. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και η λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό 5 της επιστολής του δικηγόρου του οργανισμού προς την Αρχή, ημερ. 25/2/2010, ότι δεν υποβλήθηκε προηγουμένως στην Αρχή η γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης, η Αρχή τον απορρίπτει και παραπέμπει το σταθμό στην **απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ.54/2006 ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΙΑΣ ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 5/11/2008**, όπου το θέμα κρίθηκε οριστικά και τελεσίδικα. Στην πιο πάνω αναθεωρητική έφεση, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου ανέφερε τα πιο κάτω:

«Η εμπλοκή της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης δεν είναι υποχρεωτική εφόσον ούτε ο νόμος ούτε οι κανονισμοί θέτουν ως προϋπόθεση τη γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής πριν από τη λήψη της απόφασης της Αρχής. Η διαδικασία εξέτασης των παραβάσεων διεξάγεται αποκλειστικά ενώπιον της Αρχής η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα αξιολόγησης της μαρτυρίας, προκειμένου να διαπιστώσει αν υπήρξε παράβαση νόμου ή κανονισμών και να επιβάλει τις κατά την κρίση της αρμόζουσες κυρώσεις. Η υποχρέωση της Αρχής να ζητά τις απόψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι υποχρεωτική μόνο όπου επιβάλλεται από το νόμο τέτοια ενέργεια και όχι σε κάθε περίπτωση ή για κάθε θέμα.»

Αναφορικά με το περιεχόμενο της επιστολής του οργανισμού προς την Αρχή, ημερ. 27/5/2010, η Αρχή σημειώνει τα ακόλουθα:

Αναφορικά με το σημείο 1 της παραγράφου 4 της προαναφερθείσας επιστολής, ότι η προδικασία που έχει ακολουθηθεί είναι παράνομη, η Αρχή παραπέμπει στη σελίδα 8 της παρούσας απόφασης, όπου διατυπώνεται η θέση της.

Αναφορικά με το σημείο 2 της παραγράφου 4 της προαναφερθείσας επιστολής, ότι η Αρχή δεν διεξήγαγε καμία απολύτως έρευνα και τελεί υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα, η Αρχή παραπέμπει στις σελίδες 9-10 της παρούσας απόφασης.

Αναφορικά με το σημείο 3 της παραγράφου 4 της προαναφερθείσας επιστολής, ότι παραβιάστηκε το δικαίωμα ακρόασης γιατί ποτέ δεν παραχωρήθηκε στον οργανισμό πλήρες δικαίωμα γνώσης του διοικητικού φακέλου, η Αρχή παραθέτει την άποψή της επί του ισχυρισμού στις σελίδες 4-6 της παρούσας απόφασης. Επιπλέον, η Αρχή τονίζει ότι εκπρόσωπος του τηλεοπτικού οργανισμού έχει, κατόπιν αιτήματός του, επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της συγκεκριμένης υπόθεσης στις 8/2/2012. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Αρχή παρέδωσε αυτούσιο το σχετικό διοικητικό φάκελο προς επιθεώρηση στο δικηγόρο του οργανισμού και οι δικηγόροι του οργανισμού έλαβαν όσα αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου ζήτησαν.

Όλα τα γεγονότα, οι πληροφορίες, οι λεπτομέρειες μιας υπόθεσης προκύπτουν από το διοικητικό φάκελό της. Ο οργανισμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της εν λόγω υπόθεσης και κατά συνέπεια είχε ενώπιον του όλα τα γεγονότα, πληροφορίες και λεπτομέρειες της υπόθεσης πριν την καθορισμένη ημερομηνία εξέτασής της.

Ο οργανισμός σε καμία περίπτωση δεν στερήθηκε του δικαιώματος γνώσης, υπεράσπισης, ακρόασης, πληροφόρησης και απόκτησης των αιτούμενων εγγράφων. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο οργανισμός έχει πλήρη και εκ των προτέρων γνώση, όλων εκείνων των στοιχείων, και τίποτα λιγότερο, από ό,τι και η Αρχή έχει κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της, σε σχέση με την εξεταζόμενη πιθανή παράβαση.

Αναφορικά με το σημείο 4 της παραγράφου 4 της προαναφερθείσας επιστολής, ότι δεν ζητήθηκε γνωμάτευση από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης, η Αρχή παραπέμπει στη σελίδα 13 της παρούσας απόφασης, όπου διατυπώνει τη θέση της.

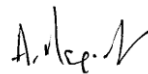
Αναφορικά με το σημείο 5 της παραγράφου της προαναφερθείσας επιστολής ότι υπήρχε παρανομία στη σύνθεση η Αρχή τον απορρίπτει και αναφέρει ότι η διαδικασία εκδίκασης της υπόθεσης εξετάστηκε εκ νέου από την Αρχή υπό τη σημερινής της σύνθεση.

Αναφορικά με το σημείο 6 της παραγράφου 4 της προαναφερθείσας επιστολής, ότι ο διαρρεύσας χρόνος αντίκειται στη θεμελιώδη αρχή για διεκπεραίωση της δίκης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η Αρχή επίσης έχει τοποθετηθεί επί του συγκεκριμένου ισχυρισμού στη σελίδα 4 της παρούσας απόφασης.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση της Παραγράφου Δ10(ιβ) (υποστοιχείο 1) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του οργανισμού και από τον πρόεδρο του Δ.Σ. του οργανισμού, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό την κύρωση της **Προειδοποίησης** για την παράβαση της Παραγράφου **Δ10(ιβ)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, που έγινε στις **18/10/2007**.

Η Αρχή αναμένει τη συμμόρφωση του οργανισμού και υπογραμμίζει ότι δεν θα δείξει την ίδια επιείκεια σε πιθανή παρόμοια, μελλοντική παράβαση εκ μέρους του.

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

